

Miten maataloudessa tuetaan pölyttäjiä?

Pölyttäjä-seminaari / Luontokunnat-verkosto 13.10.2022

Tuuli Orasmaa, MMM

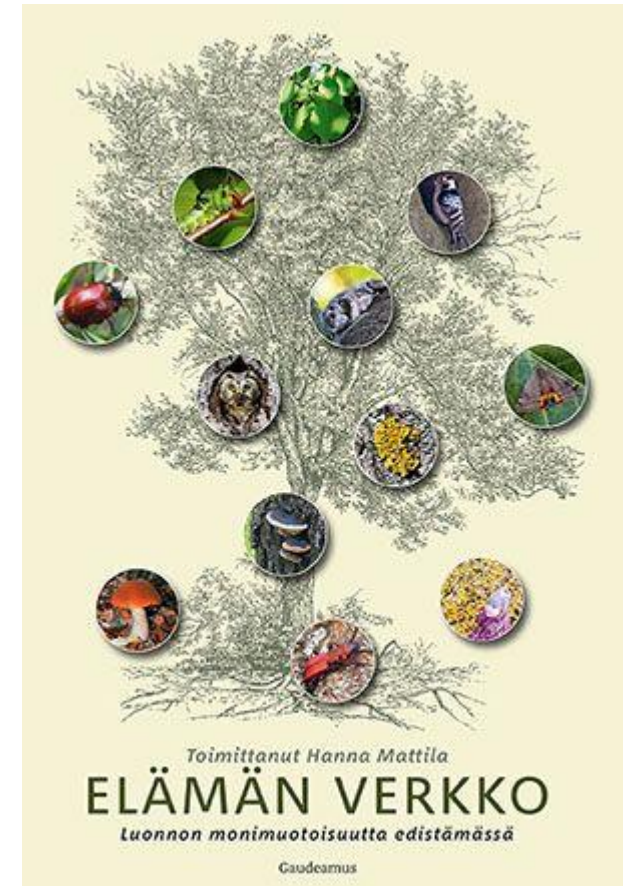
Luonnon palvelut lautasella

Marjaana Toivonen, SYKE. Teoksessa: Hanna Mattila (toim.):
Elämän verkko (Gaudeamus, 2020)

” Englannissa tehdyssä monivuotisessa [tutkimuksessa](#) peltojen heikkotuottoisia laitoja jätettiin viljelemättä.

Viljelemättömille alueille kylvettiin **heiniä ja leveälehtisiä kukkasveja** tarjoamaan ravintoa ja suojaa erilaisille selkärangattomille eläimille ja linnuille.

Tulokset olivat vakuuttavia. Peltojen viljellyillä alueilla vehnän, rapsin ja härkäpavun sadot lisääntyivät niin paljon, että **kokonaissadot olivat yhtä suuria** kuin pelloilla, jotka viljeltiin reunoja myöten.”

Pölyttäjät ovat maataloudelle tärkeitä

- Globaalisti eläinten **pölytyksestä hyöttyä tai sitä vaatii** yli 75 % maailman viljelykasveista.
- Suomessa tilanne hieman erilainen, sillä viljelemme verrattain vähän mm. vihanneksia ja hedelmiä. Rypsi ja rapsi ovat (pinta-alaltaan) merkittävimpiä **hyönteispölytteisiä kasveja Suomessa**. Muita mm. omena, herukat ja mansikat sekä kumina, tattari, härkäpapu ja apilat. Myös metsämarjoille pölytys on tärkeää.
- Pölytystä tekevät **luonnonpölyttäjät ja tarhatut mehiläiset**.
- Pölyttäjien monimuotoisuus (ja määrä) **yleisesti ottaen lisää satotasoja** ja vahvistaa maatalousekosysteemin muutoksensietokykyä
- Suomessa ei tiedetä vielä kovin paljon pölyttäjien yhteydestä viljelykasvien satoisuuteen.
- Suomessa tarhamehiläisen tuottaman pelto- ja puutarhakasvien sadonlisäyksen arvo on arvioitu kolme kertaa suuremmaksi kuin hunajatuotannon arvo.

Pölyttäjiä hyödyttäviä maatalouspolitiikan toimenpiteitä 1/2

Maatalouspolitiikalla (CAP) ohjataan viljelijöitä käyttämään pölyttäjäystävällisiä viljelymenetelmiä.

Keskeiset pölyttäjiä hyödyttävät toimet

- Kukkivien kasvien viljely (satokasvina tai ei sadoksi)
- Pellon pientareiden niittäminen tarpeeksi myöhään kesällä
- Perinnebiotooppien hoito
- Erilaiset nurmialueet, joilla ei käytetä kemiallisia lannoitteita/kasvinsuojeluaineita

© Thomas B. Hunajakukka,
sinappikukka, ohra

Pölyttäjiä hyödyttäviä maatalouspolitiikan toimenpiteitä 2/2

Muut pölyttäjiä hyödyttävät toimet:

- Luomuviljely (Luomu 2.0-ohjelma: maatalousmaasta 25 % luomua 2030 mennessä)
- Mehiläisalan toimenpiteet (tarhatuille mehiläisille)
- Kemiallisten kasvinsuojeluaineiden käytön vähentäminen (mm. puutarhatuotannossa uudet tekniikat, peltoviljelyssä täsmäviljely)
- Alkuperäisrotujen tuet (tummamehiläiset)
- Viljelijöiden neuvonta
- Tietopaketti luonnon monimuotoisuudesta (ks. [Luonnon monimuotoisuus maatilalla –tietopaketti](#))

© Aura Koivisto ja Risto Sauso,
Härkäpapu

Maatalouspolitiikan vaikutukset pölyttäjiin?

- Kiinnostus pölyttäjien suojeluun lisääntymässä?
- Monet toimet viljelijöille vapaavalintaisia, neuvonnalla pyritään lisäämään kiinnostusta ja osaamista
- Pientareiden niitto viljelijän harkinnan varassa
- Kasvinsuojeluaineiden käyttötarpeet kasvamassa ilmastonmuutoksen myötä?
- Peltolohkojen koko kasvaa (tosin hitaasti), avo-ojista salaojiin → väheneekö pientareiden määrä?

© Erik Karits, Niittysinisiipi